

Na temelju članka 26. e Ustava Hercegbosanske županije ("Narodne novine Hercegbosanske županije", broj 3/96), a na prijedlog Vlade Hercegbosanske županije, Skupština Hercegbosanske županije na Sjednici donijela je

ZAKON O UPRAVI

I. OSNOVNE ODREDBE

Članak 1.

Ovim Zakonom uređuje se položaj, organizacija, ovlaštenja i obveze organa uprave i drugih organa Hercegbosanske županije (u daljnjem tekstu: Županija) i općina na području Županije (u daljnjem tekstu: općina) i druga pitanja od značaja za organizaciju i rad tih organa.

Članak 2.

Poslove uprave iz okvira nadležnosti utvrđenih Ustavom i Zakonom u Županiji i općini obavljaju organi uprave Županije, županijske upravne ustanove i općinski načelnik.

Određene poslove uprave iz okvira nadležnosti Županije, odnosno općine, utvrđen Ustavom i Zakonom, obavljaju i drugi organi.

U ostvarivanju funkcija uprave iz okvira nadležnosti Županije, odnosno općine, određene poslove obavljaju institucije koje imaju javna ovlaštenja kada im je to povjereno Zakonom i propisom općinskog vijeća.

Članak 3.

Rad organa uprave je javan ukoliko za određene iznimne situacije nije drugačije određeno.

Članak 4.

Organi iz članka 2. ovog Zakona izvješćuju javnost o svom radu davanjem informacija sredstvima informiranja, izdavanjem službenih publikacija, određivanjem konferencija rukovoditelja županijskih organa uprave i županijskih upravnih ustanova, odnosno općinskog načelnika sa predstavnicima sredstava javnog informiranja i osiguranjem drugih uvjeta za upoznavanjem javnosti sa radom županijskih organa uprave i županijskih upravnih ustanova, odnosno općinskog načelnika.

Članak 5.

Organi iz članka 2. ovog Zakona obvezni su na zahtjev sredstava javnog informiranja, poduzeća (društava), ustanova i drugih pravnih osoba pružati izvješća i davati podatke o pojedinim pitanjima iz svoje nadležnosti koja su od neposrednog interesa za rad sredstava javnog informiranja, poduzeća (društva), ustanova i drugih pravnih lica.

Podatke i izvješća o radu organa iz prethodnog stavka daje rukovoditelj županijskog organa uprave, županijske upravne ustanove, odnosno općinski načelnik, ili službenik koga ovlasti rukovoditelj županijskog organa uprave, županijske upravne ustanove, odnosno općinski načelnik.

Županijski organ uprave, županijske upravne ustanove, odnosno općinski načelnik uskratit će davanje podataka ako podaci predstavljaju državnu, vojnu, službenu ili poslovnu tajnu.

II. ODNOS ORGANA IZVRŠNE VLASTI ŽUPANIJE I ŽUPANIJSKIH ORGANA UPRAVE I ŽUPANIJSKIH UPRAVNIH USTANOVA

a) Odnos Vlade Županije, županijskih organa uprave i županijskih upravnih ustanova prema Županu.

Članak 6.

Radi ostvarivanja funkcija izvršne vlasti iz nadležnosti Župana, Vlade Županije, županijski organi uprave i županijske upravne ustanove dostavljaju Županu informacije i izvješća o pitanjima iz svoje nadležnosti i podatke, spise i drugu dokumentaciju koja je potrebna za izvršavanje nadležnosti Župana kao i izvješća o svom radu i o stanju u oblastima iz njihove nadležnosti, na vlastitu inicijativu ili njegovo traženje.

b) Odnos županijskih organa uprave i županijskih upravnih ustanova prema Vladi Županije

Članak 7.

U cilju osiguranja provođenja županijske politike i izvršavanja županijskih zakona, Vlade Županije, u vezi s tim utvrđuje zadatke županijskim organima uprave i županijskim upravnim ustanovama, daje zadatke u svezi predlaganja i davanja preporuka u pogledu propisa iz okvira nadležnosti županijskih organa uprave i županijskih upravnih ustanova, nalaže i povjerava županijskim organima uprave izdavanje uputstava, instrukcija, naredbi i donošenje propisa, radi osiguranja izvršavanja zakona iz nadležnosti županijskih organa uprave i nalaže i povjerava izvršavanje drugih zadataka županijskim organima uprave i županijskim upravnim ustanovama.

Članak 8.

Županijski organi uprave i županijske upravne ustanove obvezne su da u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti izvršavaju i poslove koje im, u skladu sa Ustavom i Zakonom, povjeri predsjednik Vlade Županije.

Članak 9.

Županijski organi uprave i županijske upravne ustanove obvezne su Vladi Županije dostavljati izvješća o svome radu i o stanju u oblastima iz njihove nadležnosti, kao i podatke, spise i drugu dokumentaciju koja je potrebna za rad Vlade Županije.

Članak 10.

Županijski organi uprave i županijske upravne ustanove mogu od Vlade Županije tražiti uputstva i smjernice o određenim pitanjima provođenja županijske politike i izvršavanja županijskih zakona i drugih propisa.

Članak 11.

Županijski organi uprave i županijske upravne ustanove mogu Vladi Županije predlagati razmatranje određenih pitanja iz svoje nadležnosti i davati joj prijedloge za poduzimanje potrebitih mjera.

III. OSNIVANJE ORGANA UPRAVE I DRUGIH ORGANA

1. Osnivanje županijskih organa uprave, županijskih upravnih ustanova i drugih županijskih organa

Članak 12.

Županijski organi uprave, županijske upravne ustanove i drugi županijski organi osnivaju se i njihove nadležnosti se utvrđuju županijskim zakonom u skladu sa ovim Zakonom.

Članak 13.

Za vršenje upravnih i drugih stručnih poslova iz okvira prava i dužnosti Županije obrazuju se županijska ministarstva, županijski inspektorati i županijske uprave, kao županijski organi uprave.

Za vršenje određenih stručnih i drugih poslova i okvira prava i dužnosti Županije i s njima povezanih upravnih poslova obrazuju se županijski zavodi, županijske direkcije i druge županijske upravne ustanove.

Članak 14.

Županijsko ministarstvo osniva se za obavljanje upravnih i stručnih poslova iz nadležnosti Županije u oblastima u kojima županijski organi uprave, u cjelini i u većem obujmu, neposredno provode politiku i izvršavaju ili osiguravaju izvršavanje zakona i drugih propisa i odgovaraju za njihovo izvršavanje.

Članak 15.

Županijski inspektorat osniva se za obavljanje poslova neposrednog nadzora nad izvršavanjem propisa u oblasti u kojima su županijska ministarstva nadležna za izvršavanje zakona i drugih propisa.

Članak 16.

Županijska uprava osniva se za obavljanje određenih upravnih i stručnih poslova čija priroda i način izvršavanja zahtjeva posebnu organiziranost i samostalnost u radu.

Članak 17.

Županijski zavod osniva se za vršenje određenih stručnih i drugih poslova koja pretežno zahtijevaju primjenu stručnih i naučnih metoda rada i s njima povezanih upravnih poslova čija priroda i način izvršavanja zahtjeva posebno organiziranje i samostalnost u radu.

Članak 18.

Županijska direkcija osniva se za vršenje određenih stručnih poslova pretežno gospodarskog karaktera i s njima povezanih upravnih poslova, čija priroda i način izvršenja zahtijevaju posebnu organiziranost i samostalnost u radu.

Članak 19.

Županijske upravne ustanove imaju svojstvo pravne osobe ako županijskim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 20.

U sastavu ministarstva mogu se osnivati županijske uprave, županijski inspektorati i županijske upravne ustanove (u daljnjem tekstu: županijske uprave, odnosno inspektorati i ustanove) ako je to potrebno zbog međusobne povezanosti poslova iz nadležnosti županijskog ministarstva i županijske uprave, županijskog inspektorata, odnosno županijske upravne ustanove i kad je, pored određenog stupnja samostalnosti u vršenju poslova iz nadležnosti uprave, inspektorata, odnosno upravne ustanove potrebno osigurati usmjeravanje i nadzor u obavljanju poslova tih uprava, inspektorata i upravnih ustanova od strane županijskog ministarstva.

Članak 21.

U poslovima iz nadležnosti županijske uprave, županijskog inspektorata i županijske upravne ustanove u sastavu, županijski ministar donosi propise i opće akte za izvršavanje županijskih zakona i vrši nadzor nad njenim radom, a ostale poslove iz svoje nadležnosti županijska uprava, županijski inspektorat i upravna ustanova u sastavu vrši samostalno.

U vršenju nadzora iz prethodnog stavka, županijski ministar ima ovlaštenja:

1. rješavati u upravnom postupku o pravnim sredstvima protiv upravnih akata županijske uprave, županijskog inspektorata i upravne ustanove u sastavu, ako zakonom nije određeno da o tome rješava drugi organ,
2. davati suglasnost na akte županijske uprave, županijskog inspektorata i županijske upravne ustanove u sastavu, donesene izvan upravnog postupka, kada je to zakonom određeno,
3. tražiti izvješća i obavještenja o radu županijske uprave, županijskog inspektorata i županijske upravne ustanove u sastavu, u svezi izvršavanja poslova iz njihove nadležnosti,
4. odrediti izvršenje pojedinih zadataka iz nadležnosti županijske uprave, županijskog inspektorata i županijske upravne ustanove u sastavu i rokove za njihovo izvršenje.

Županijske uprave, županijski inspektorati i županijske upravne ustanove iz stavka 1. ovog članka, u izvršavanju poslova iz svoje nadležnosti ostvaruju suradnju sa drugim organima,

poduzećima (društvima) i drugim pravnim osobama, a odnose prema Vladi Županije, Županu i Skupštini Županije, ostvaruju preko ministra koji rukovodi ministarstvom u čijem se sastavu nalaze.

Članak 22.

Unutarnja organizacija županijskih organa uprave i županijskih upravnih ustanova utvrđuje se pravilnikom.

Pravilnik o unutarnjoj organizaciji donosi rukovoditelj županijskog organa uprave, odnosno županijske upravne ustanove, uz suglasnost Vlade Županije.

Unutarnja organizacija županijske uprave, županijskog inspektorata i županijske upravne ustanove u sastavu ministarstva utvrđuje se, kao poseban dio, pravilnikom o unutarnjoj organizaciji županijskog ministarstva u čijem se sastavu nalazi.

Pravilnici o unutarnjoj organizaciji iz ovog članka ne objavljuju se u službenom glasilu Hercegbosanske županije.

Članak 23.

Županijski organi uprave za vršenje određenih upravnih i drugih stručnih poslova u cilju njihovog efikasnijeg i racionalnijeg obavljanja, ili kad to zahtjeva poseban karakter pojedinih poslova iz njihovog djelokruga, mogu obrazovati organizacione jedinice i van svog sjedišta.

Propisom Vlade Županije bliže se uređuje način organiziranja, osiguravanja uvjeta za rad i druga pitanja od značaja za rad organizacionih jedinica iz prethodnog stavka.

Članak 24.

Vlada Županije osniva stručne, tehničke i druge zajedničke službe za obavljanje određenih poslova za potrebe Skupštine Županije i Župana, uz njihovu suglasnost, svoje potrebe i potrebe županijskih organa uprave i županijskih upravnih ustanova i utvrđuje njihov djelokrug.

Aktom o osnivanju službe iz prethodnog stavka može se, ako to priroda poslova zahtjeva, odrediti da služba ima svojstvo pravne osobe.

Vlada Županije može osnivati određene službe i druga tijela za suradnju sa međunarodnim organizacijama u skladu sa obvezama preuzetim međunarodnim ugovorima, i odrediti njihov djelokrug, ovlaštenja i odgovornosti.

IV. RUKOVOĐENJE ORGANIMA UPRAVE I DRUGIM ORGANIMA

1. Rukovođenje, imenovanje i odgovornost rukovoditelja županijskih organa uprave i županijskih upravnih ustanova

a) Rukovođenje županijskim organima uprave i županijskim upravnim ustanovama

Članak 25.

Županijskim ministarstvom rukovodi županijski ministar, a županijskim inspektoratom glavni županijski inspektor.

Ministar, odnosno glavni županijski inspektor rukovodi, koordinira i nadzire aktivnosti županijskog ministarstva, odnosno županijskog inspektorata, provodi županijsku politiku, izvršava zakone i druge propise iz okvira nadležnosti svog ministarstva, odnosno inspektorata, izvršava zadatke koje mu odredi predsjednik Vlade i obavlja druge poslove utvrđene Ustavom i Zakonom.

Županijski ministar, odnosno glavni županijski inspektor, pomaže predsjedniku Vlade u provođenju politike i u izvršavanju zakona i drugih propisa.

Članak 26.

Ministra, odnosno glavnog županijskog inspektora, imenuje Župan, po obavljenoj konzultaciji s predsjednikom Vlade, a potvrđuje Skupština Županije.

Ministra, odnosno glavnog županijskog inspektora, smjenjuje Župan na prijedlog predsjednika Vlade.

Članak 27.

Ministar, odnosno glavni županijski inspektor, može imati zamjenika.

Zamjenik ministra, odnosno glavnog županijskog inspektora, pomaže ministru, odnosno glavnom županijskom inspektoru, u provođenju politike i u izvršavanju zakona i drugih propisa, kao i obavljanju ostalih funkcija ministra, odnosno glavnog županijskog inspektora, utvrđenih Ustavom i Zakonom.

Zamjenik ministra, odnosno glavnog županijskog inspektora, zamjenjuje ministra, odnosno glavnog županijskog inspektora, ukoliko ovaj nije u mogućnosti obavljati svoja ovlaštenja i obveze ili ako je mjesto ministra, odnosno glavnog županijskog inspektora, upražnjeno, dok novi ministar, odnosno glavni županijski inspektor, ne preuzme dužnost.

Članak 28.

Zamjenik ministra, odnosno zamjenik glavnog županijskog inspektora, se imenuje i smjenjuje na način predviđen za imenovanje i smjenjivanje ministra, odnosno glavnog županijskog inspektora.

Članak 29.

Radom samostalne županijske uprave i županijske upravne ustanove rukovodi direktor.

Direktor, pored poslova predviđenih Zakonom, pomaže predsjedniku Vlade u provođenju politike i u izvršavanju zakona i drugih propisa i izvršava zadatke koje mu odredi predsjednik Vlade.

Članak 30.

Direktor samostalne županijske uprave i županijske upravne ustanove može imati zamjenika.

Direktora i zamjenika direktora samostalne županijske uprave i županijske upravne ustanove imenuje Župan, po obavljenoj konzultaciji s predsjednikom Vlade, a imenovanje potvrđuje Skupština Županije.

Direktora smjenjuje Župan, na prijedlog predsjednika Vlade.

Članak 31.

Radom županijske uprave i županijske upravne ustanove u sastavu ministarstva rukovodi direktor.

Radom županijskog inspektorata u sastavu ministarstva rukovodi glavni županijski inspektor. Direktora, odnosno glavnog županijskog inspektora, iz ovog članka, postavlja i smjenjuje Vlada Županije na prijedlog ministra u čijem se sastavu nalazi županijska uprava odnosno upravna ustanova.

Članak 32.

U slučaju da direktor samostalne županijske uprave i županijske upravne ustanove nije u mogućnosti da obavlja svoja ovlaštenja i obveze ili ako je mjesto direktora upražnjeno, zamjenjuje ga zamjenik direktora.

U slučajevima iz prethodnog stavka, direktora županijske uprave i županijske upravne ustanove i županijskog inspektorata u sastavu, zamjenjuje rukovodeći službenik kojeg odredi ministar.

b) Odgovornost ministra i njegovog zamjenika, glavnog županijskog inspektora i njegovog zamjenika i direktora županijske uprave i županijske upravne ustanove

Članak 33.

Ministar i zamjenik ministra, odnosno glavni županijski inspektor i zamjenik glavnog županijskog inspektora, za svoj rad odgovaraju predsjedniku Vlade.

Ministar, odnosno glavni županijski inspektor, odgovara Vladi Županije za izvršenje zaključaka Vlade Županije.

Članak 34.

Direktor i zamjenik direktora samostalne županijske uprave i županijske upravne ustanove, za svoj rad odgovaraju predsjedniku Vlade.

Direktor županijske uprave, glavni županijski inspektor i direktor županijske upravne ustanove u sastavu, za svoj rad odgovaraju ministru u čijem se sastavu nalazi ta uprava, inspektorat i upravna ustanova.

Članak 35.

Ministar i zamjenik ministra, glavni županijski inspektor i zamjenik glavnog županijskog inspektora, direktor i zamjenik direktora, mogu podnijeti ostavku.

Ministar i zamjenik ministra, glavni županijski inspektor i zamjenik glavnog županijskog inspektora, ostavku podnose Županu.

Direktor i zamjenik direktora samostalne uprave, odnosno upravne ustanove, ostavku podnose Županu a uprave i upravne ustanove u sastavu, Vladi Županije. Glavni županijski inspektor inspektorata u sastavu ostavku podnosi Vladi Županije.

U slučaju podnošenja ostavke, licima iz stavka 1. ovog članka funkcija prestaje najkasnije 30 dana od dana njenog podnošenja.

Članak 36.

Ministar, zamjenik ministra, glavni županijski inspektor, zamjenik glavnog županijskog inspektora, direktor i zamjenik direktora, ostvaruju svoja prava i obveze iz radnog odnosa shodno propisima o radnim odnosima koji se primjenjuju na službenike i namještenike organa uprave ako Zakonom nije drugačije određeno.

Plaće ministra, zamjenika ministra, glavnog županijskog inspektora, direktora i zamjenika direktora, uređuju se propisima Skupštine Županije.

c) Rukovodeći službenici u županijskim organima uprave i županijskim upravnim ustanovama

Članak 37.

U rukovođenju pojedinim područjima rada županijskom ministru i glavnom županijskom inspektoru pomažu rukovodeći službenici.

U županijskom ministarstvu se mogu postavljati kao rukovodeći službenici: tajnik ministarstva, pomoćnik ministra, glavni županijski inspektor, zamjenik ministra i savjetnici ministra.

U županijskom inspektoratu može se postavljati kao rukovodeći službenik pomoćnik glavnog županijskog inspektora.

U samostalnoj županijskoj upravi i županijskoj upravnoj ustanovi može se postavljati kao rukovodeći službenik (pomoćnik direktora, a u županijskoj upravi i županijskoj upravnoj ustanovi u sastavu, savjetnik direktora).

Članak 38.

Tajnik ministarstva neposredno rukovodi složenijim poslovima u jednoj ili više oblasti rada ili s više organizacionih jedinica i vrši druge poslove koje mu odredi ministar.

Pomoćnik ministra, pomoćnik glavnog županijskog inspektora, odnosno direktora, rukovodi određenom organizacijskom jedinicom i vrši druge poslove iz određene oblasti koje mu odredi ministar, glavni županijski inspektor, odnosno direktor.

Savjetnik ministra vrši složenije poslove iz određene oblasti koji zahtijevaju posebnu stručnost i samostalnost u radu.

Glavni županijski inspektor neposredno organizira i rukovodi radom županijskih inspektora u određenoj oblasti inspekcijskog nadzora iz nadležnosti županijskog organa uprave.

Članak 39.

Rukovodeće službenike iz stavka 1., 2., 3. i 4. prethodnog članka bez natječaja postavlja i smjenjuje Vlada Županije na prijedlog ministra, odnosno glavnog županijskog inspektora.

Pomoćnik direktora iz stavka 4. članka 37. ovog Zakona, bez natječaja, postavlja i smjenjuje Vlada Županije na prijedlog direktora, a savjetnika direktora iz stavka 4. članka 37. ovog Zakona, bez natječaja, postavlja i smjenjuje ministar u čijem se sastavu nalazi županijska uprava, odnosno županijska upravna ustanova.

Članak 40.

Rukovodeći službenici za svoj rad odgovaraju ministru, glavnom županijskom inspektor, odnosno direktoru samostalne županijske uprave ili županijske upravne ustanove.

Članak 41.

Tajnika ministarstva, savjetnika ministra, pomoćnika glavnog županijskog inspektora i direktora uprava i upravnih organizacija u sastavu ministarstva postavlja Vlada Županije na prijedlog ministra.

Ostale rukovodeće djelatnike i djelatnike sa posebnim ovlaštenjima postavlja ministar.

V. OPĆINSKA UPRAVA

Članak 42.

Za obavljanje poslova lokalne samouprave i upravnih poslova iz samoupravnog djelokruga općine, kao i poslova državne uprave prenesenih od strane Županije ili Federacije, u općini se osniva jedinstveni općinski organ uprave, na način i u skladu sa kriterijima utvrđenim Zakonom.

Članak 43.

U okviru općinskog organa uprave vrstu i broj općinskih službi za upravu utvrđuje općinsko vijeće, u zavisnosti od veličine općine, broja stanovnika, obima i značaja zadataka iz nadležnosti općine i poslova prenesenih od strane Županije ili Federacije, a u skladu sa Zakonom i drugim propisima, na način da se osigura zakonito, racionalno i efikasno izvršenje funkcija uprave.

Članak 44.

Unutarnju organizaciju općinskih službi za upravu utvrđuje općinski načelnik.

Općinski načelnik je dužan da unutarnju organizaciju općinskih službi za upravu, za izvršenje poslova koje mu prenese Županija organizira u skladu sa instrukcijama nadležnog županijskog organa uprave.

Članak 45.

Općinskim organom uprave rukovodi općinski načelnik.

U rukovođenju općinskim organom uprave općinskom načelniku pomažu rukovodeći službenici.

Članak 46.

Rukovodeći službenici iz prethodnog članka su pomoćnici, tajnici i savjetnici.

Članak 47.

Pomoćnik općinskog načelnika neposredno rukovodi određenom općinskom službom za upravu i vrši druge poslove iz određene oblasti iz koje mu odredi općinski načelnik.
Tajnik općinskog načelnika neposredno rukovodi složenijim poslovima u jednoj ili više oblasti rada ili s više organizacijskih jedinica i vrši druge poslove koje mu odredi općinski načelnik.
Savjetnik općinskog načelnika vrši složenije poslove iz određene oblasti koji zahtijevaju posebnu stručnost i samostalnost u radu.

Članak 48.

Rukovodeće službenike, bez natječaja, postavlja i smjenjuje općinski načelnik.
Rukovodeći službenici za svoj rad odgovaraju općinskom načelniku.

Članak 49.

Pravilnikom o unutarnjoj organizaciji općinskog organa uprave utvrđuju se radna mjesta rukovodećih službenika, poslovi koje rukovodeći službenici obavljaju i uvjeti za njihovo obavljanje, kao i njihova ovlaštenja u vršenju službe.

Članak 50.

Rukovodeći službenici ostvaruju svoja prava, obveze i odgovornosti iz radnog odnosa shodno propisima o radnim odnosima koji se primjenjuju na službenike i namještenike organa uprave, ako Zakonom nije drugačije određeno.

Članak 51.

Županijski organi uprave i županijske upravne ustanove donose provedbene propise iz svoje nadležnosti u cilju omogućavanja izvršavanja županijskih zakona i drugih županijskih propisa, općine i pojedinačne akte.
Županijski organi uprave i županijske upravne ustanove mogu donositi provedbene propise, odnosno opće i pojedinačne akte, samo kad su za to izričito ovlašteni zakonom i u granicama danih ovlaštenja.

Članak 52.

Opći akti su: pravilnik, uputstva, instrukcije i zapovjedi (u daljnjem tekstu: opći akti).
Pravilnikom se razrađuju pojedine odredbe županijskog zakona ili propisa vlade Županije, radi osiguranja odgovarajuće primjene tih zakona i propisa.
Uputstvom se propisuje način rada u obavljanju određenih poslova uprave iz nadležnosti županijskog organa uprave, odnosno županijske upravne ustanove.
Instrukcijom se bliže utvrđuju pravila i upute za rad na provođenju i primjeni određenih županijskih zakona i drugih županijskih propisa.
Zapovjedi se zapovijeda ili zabranjuje postupanje u određenoj situaciji koja ima opći značaj.
Opći akti iz ovog članka objavljuju se u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije", ako su od značaja za ostvarivanje prava i dužnosti građana.

Članak 53.

U odlučivanju u upravnom postupku, kao i u drugim slučajevima predviđenim Zakonom, ministar, direktor županijske uprave i županijske upravne ustanove, donose rješenja i druge pojedinačne akte.

Članak 54.

Provedbene propise, opće i pojedinačne akte ministarstva županijske uprave, odnosno županijske upravne ustanove, donosi ministar, direktor županijske uprave, odnosno županijske upravne ustanove.

Ministar iz prethodnog stavka može ovlastiti svoje zamjenike, rukovodeće službenike ili pojedinačne službenike da donesu pojedinačne akte, o čemu donosi posebno rješenje.

VI. ODNOSI ŽUPANIJSKIH ORGANA UPRAVE I ŽUPANIJSKIH UPRAVNIH USTANOVA PREMA FEDERALNIM ORGANIMA UPRAVE I FEDERALNIM USTANOVAMA

Članak 55.

Županijski organi uprave i županijske upravne ustanove obvezne su, u skladu sa federalnim Zakonom, izvještavati federalne organe uprave i federalne ustanove o izvršavanju federalne politike i federalnih zakona i drugih federalnih propisa i međunarodnih ugovora čije je izvršenje preneseno na Županiju i na njihovo traženje dostaviti im potrebite podatke, spise i izvješća.

Članak 56.

Županijski organi uprave i županijske upravne ustanove dužni su postupiti po instrukcijama federalnih organa uprave i federalnih ustanova, kad se radi o izvršavanju politike, propisa i međunarodnih ugovora iz prethodnog članka.

VII. ODNOS ŽUPANIJSKIH ORGANA UPRAVE I ŽUPANIJSKIH UPRAVNIH USTANOVA PREMA OPĆINSKOM NAČELNIKU

Članak 57.

Odnosi između županijskih organa uprave i županijskih upravnih ustanova i općinskog načelnika, u poslovima izvršavanja županijske politike i županijskih zakona i drugih županijskih propisa iz isključive nadležnosti Županije i međunarodnih ugovora, kad je izvršavanje te politike tih propisa, odnosno međunarodnih ugovora u skladu sa Zakonom, preneseno na općinu, zasnivaju se na ovlaštenjima i obvezama i na način koji je utvrđen županijskim Zakonom i drugim županijskim propisima, te na uzajamnoj suradnji, međusobnom izvješćivanju, dogovaranju, razmjeni iskustava i stručnoj pomoći.

Članak 58.

U cilju osiguravanja izvršavanja županijske politike i županijskih zakona i drugih propisa, iz okvira nadležnosti iz prethodnog članka, i međunarodnih ugovora koje je zaključio županijski organ uprave, županijski organi uprave i županijske upravne ustanove staraju se o izvršavanju te politike i tih propisa iz međunarodnih ugovora i mogu, u okviru svoje

nadležnosti, tražiti od općinskog načelnika podatke i izvješća o izvršenju te politike propisa i međunarodnih ugovora, kao i izvješća o stanju u odgovarajućoj oblasti.

Općinski načelnik obavezan je u skladu sa županijskim zakonom, izvještavati županijske organe uprave i županijske upravne ustanove o izvršenju županijske politike i županijskih zakona i drugih županijskih propisa i međunarodnih ugovora iz prethodnog stavka i na njihovo traženje dostavljati im potrebite podatke, spise i izvješća

Članak 59.

Županijski organi uprave i županijske upravne ustanove mogu, ako su za to ovlašteni županijskim Zakonom izdavati općinskom načelniku instrukcije za izvršavanje politike, propisa i ugovora iz prethodnog članka ovog Zakona.

Ako ocijeni da instrukcija iz prethodnog stavka nije u suglasnosti sa utvrđenom županijskom politikom ili županijskim Zakonom ili drugim županijskim propisom, općinski načelnik može podnijeti prigovor Vladi Županije. Prigovor se podnosi preko županijskog organa uprave, odnosno županijskoj upravnoj ustanovi koja je izdala instrukciju, s tim da prigovor ne zadržava izvršenje instrukcije.

Članak 60.

Županijski organi uprave, odnosno županijska upravna ustanova obavezna je da, suglasno ovlaštenjima utvrđenim županijskim zakonom, neposredno izvršava propise i međunarodne ugovore iz članka 57. ovog Zakona, ako općinski načelnik, i pored upozorenja županijskog organa uprave, odnosno županijske upravne ustanove, ne izvršava politiku, propise ili ugovore ili ako bi odlaganje tog izvršenja moglo izazvati teške štetne posljedice.

U slučaju iz prethodnog stavka županijski organi uprave, odnosno županijske upravne ustanove, izvjesit će o tome Vladi Županije, koja će o tome izvijestiti općinsko vijeće, radi dogovorenog otklanjanja uzroka zbog kojih je bilo potrebe da županijski organi uprave, odnosno županijska upravna ustanova neposredno izvršava županijsku politiku, županijske propise ili ugovore.

Članak 61.

Troškove u svezi s neposrednim izvršavanjem politike, propisa i ugovora iz članka 57. ovog Zakona, padaju na teret općine čiji načelnik nije izvršavao tu politiku, propise i ugovore.

Općinski načelnik može podnijeti prigovor Vladi Županije na visinu troškova iz prethodnog stavka, čija je odluka konačna.

Članak 62.

Organi Županije, ako ocijene da su propisi ili drugi opći akti koje je donijelo općinsko vijeće, u suprotnosti sa Ustavom ili Zakonom, upozoriti će na to općinsko vijeće i odrediti rok za usklađivanje propisa ili drugog općeg akta općinskog vijeća.

Ukoliko općinsko vijeće u roku iz prethodnog stavka ne izvrši usklađivanje općinskog propisa ili drugog općeg akta, predsjednik Vlade, zamjenik predsjednika Vlade ili Župan pokreće postupak pred Ustavnim sudom Federacije Bosne i Hercegovine za ocjenu ustavnosti spornog propisa, odnosno općeg akta.

Članak 63.

Općinski načelnik odgovoran je Vladi Županije za zakonito i efikasno obavljanje poslova uprave koji su, u skladu sa zakonom, preneseni na općinu.

U obavljanju poslova uprave iz prethodnog stava, općinski načelnik je dužan da postupa u skladu s općim i pojedinačnim uputama Vlade Županije i instrukcijama iz članka 59. ovog zakona.

VIII. INSPEKCIJSKI NADZOR

1. Zajedničke odredbe o inspekcijskom nadzoru

Članak 64.

Poslove inspekcijskog nadzora nad provođenjem županijskih zakona i drugih županijskih propisa i općinskih propisa vrše županijski organi uprave, u skladu sa odredbama ovog Zakona i drugih županijskih zakona o inspekcijskom nadzoru.

Članak 65.

Poslove inspekcijskog nadzora iz nadležnosti županijskog organa uprave vrše županijski inspektori.

Inspektor može biti lice koji ima završenu odgovarajuću visoku školsku spremu, položen stručni ispit i radno iskustvo od najmanje tri godine, ako zakonom nije drugačije određeno.

Članak 66.

O poduzimanju upravnih mjera kojima se naređuje otklanjanje utvrđenih nedostataka i nepravilnosti i poduzimanje drugih upravnih mjera i radnji za koje je ovlašten, inspektor donosi rješenje.

Na rješenje iz prethodnog stavka ovlaštena osoba, kod koje je izvršen inspekcijski pregled ima pravo izjaviti žalbu u roku od 8 dana od dana prijema rješenja.

Žalba iz prethodnog stavka izjavljuje se glavnom županijskom inspektor, odnosno ministru čiji je inspektor donio rješenje.

Rješenje po žalbi mora se donijeti najkasnije u roku od 15 dana od dana prijema žalbe.

Protiv rješenja donijeto po žalbi može se pokrenuti upravni spor kod nadležnog općinskog suda.

Članak 67.

U vršenju inspekcijskog nadzora, županijski inspektor ostvaruje suradnju sa nadležnim općinskim inspektorima u pitanjima koja su od zajedničkog interesa za vršenje inspekcijskog nadzora, i pruža im stručnu pomoć.

2. Upravna inspekcija

Članak 68.

Poslove upravne inspekcije nad izvršavanjem ovog Zakona, županijskih zakona koji se odnose na službenike i namještenike organa uprave, kao i primjeni propisa o uredskom poslovanju, u organima uprave Županije i općine, vrši Županijsko ministarstvo pravosuđa i uprave (u daljnjem tekstu: Ministarstvo pravosuđa i uprave).

Članak 69.

Poslove upravne inspekcije iz prethodnog članka neposredno vrši županijski upravni inspektor.

Za upravnog inspektora iz prethodnog stavka može se postaviti diplomirani pravnik koji ima položen stručni ispit za službenike organa uprave i najmanje 3 godine radnog iskustva na najsloženijim upravnim poslovima.

Članak 70.

Županijski upravni inspektor, u vršenju inspekcijskog nadzora nad izvršavanjem županijskih zakona i drugih propisa iz članka 67. ovog Zakona, vrši nadzor nad:

1. primjenom propisa koji se odnose na organizaciju i način rada organa uprave;
2. radnih odnosa u organima uprave i ispunjavanju uvjeta službenih lica koja rade na poslovima upravnog rješavanja u institucijama koje imaju javna ovlaštenja;
3. pružanju pravne pomoći građanima, poduzećima (društvima) i drugim pravnim licima u upravnim postupcima;
4. primjenom propisa u uredskom poslovanju.

Članak 71.

Ako županijski upravni inspektor utvrdi nepravilnosti i nedostatke u radu koji proizlaze iz razloga stručne nesposobnosti službenika za obavljanje poslova na koje je raspoređen, predložit će rukovoditelju organa uprave, upravne ustanove ili institucije, odnosno općinskom načelniku, da tog službenika rasporedi na druge poslove.

Članak 72.

U vršenju inspekcijskog nadzora, županijski upravni inspektor sastavlja zapisnik o izvršenom inspekcijskom pregledu, koji naročito sadrži: utvrđeno činjenično stanje, nepravilnosti i nedostatke u radu.

Primjerak zapisnika županijski upravni inspektor dostavlja rukovoditelju organa uprave, upravne ustanove ili institucije, odnosno općinskom načelniku, a po potrebi i Vladi Županije.

Članak 73.

Ako županijski upravni inspektor u vršenju inspekcijskog nadzora utvrdi da je povrijeđen županijski zakon ili drugi propis, odnosno propis općine, dužan je donijeti rješenje i njime naložiti mjere propisane zakonom.

Članak 74.

Protiv rješenja iz prethodnog članka rukovoditelj organa uprave, odnosno općinski načelnik, kao i rukovoditelj institucije koja ima javna ovlaštenja, može u roku od 8 dana od dana prijema rješenja izjaviti žalbu Ministarstvu pravosuđa i uprave.

Članak 75.

Građani, poduzeća (društva) i druga pravne osobe imaju pravo da se, radi zaštite svojih prava utvrđenih ovim i drugim županijskim zakonima i drugim propisima, odnosno općinskim propisima, obraćaju usmeno ili pismeno županijskoj upravnoj inspekciji u svim slučajevima ako im se ne pruža pravna pomoću ostvarivanju prava i pravnih interesa i izvršavanje obveza u upravnom postupku.

Županijski upravni inspektor dužan je odmah postupiti po zahtjevu iz prethodnog stavka na način utvrđen zakonom.

IX. SLUŽBENICI I NAMJEŠTENICI

Članak 76.

Poslove uprave obavljaju službenici.

Na poslovima kojima se omogućava obavljanje poslova uprave (opći, pomoćni i tehnički poslovi) rade namještenici.

Prava, obveze i odgovornosti namještenika uređuju se općim propisom o radu, ako posebnim zakonom nije drugačije određeno.

Članak 77.

Službenici i namještenici mogu se primati i postavljati samo na slobodna radna mjesta utvrđena pravilnikom o unutarnjoj organizaciji.

Službenici i namještenici primaju se i postavljaju na osnovu rješenja ministra, odnosno drugoga odgovarajućeg rukovoditelja u upravi.

Članak 78.

Zabranjeno je ovlašćivanje ili prikraćivanje službenika i namještenika u njihovim pravima zbog političke, nacionalne, rasne, vjerske pripadnosti, pripadnosti polu ili zbog drugih mogućih razlika.

Članak 79.

Povreda službene dužnosti, postupak i organi za vođenje postupka i izricanje stegovnih mjera zbog povrede službene dužnosti uređuje se zakonom.

Članak 80.

Službenici se postavljaju u zvanje i položaj.

Zvanja i položaji službenika, kao i uvjeti za postavljanje službenika, uređuju se zakonom.

Članak 81.

Službenik se može, po potrebi službe, premjestiti na drugo službeničko mjesto, kao i iz jednog u drugi organ uprave ali samo u njegovom zvanju i istom platnom razredu na način i postupak uređen zakonom.

Članak 82.

Kad se službenik premješta u organ uprave čije je sjedište udaljeno više od 30 (alternativa 50) kilometara od mjesta njegovog stanovanja, mora mu se najkasnije u roku od godine dana osigurati smještaj za njega i njegovu obitelj.

Članak 83.

Rješenje o premještanju donosi rukovoditelj organa.

Rješenje o premještanju iz jednog u drugi organ donosi, na osnovu sporazuma, rukovoditelj organa uprave iz kojeg se službenik premješta.

Ako službenik odbije postupiti po rješenju o premještanju, smatra da se da je otkazao službu.

Članak 84.

O pravima i dužnostima službenika i namještenika uprave iz radnog odnosa, na osnovu zakona, drugog propisa i općih akata organa uprave, odlučuje rješenjem rukovoditelj organa uprave, osim kad je zakonom ili odlukom nadležnog organa propisano da odlučuje drugi organ.

Na donošenje i dostavljanje službeniku i namješteniku rješenja iz prethodnog stavka, shodno se primjenjuju odgovarajuće odredbe Zakona o općem upravnom postupku.

Članak 85.

Ako službenik ili namještenik smatra da je rješenjem rukovoditelja organa povrijeđeno njegovo pravo, ima tom rukovoditelju da podnese prigovor u roku od 15 dana od dana prijema rješenja.

Prigovor odlaže izvršenje rješenja ako zakonom nije drugačije određeno.

Članak 86.

Rješenje rukovoditelja organa uprave doneseno po prigovoru je konačno.

Rukovoditelj organa uprave dužan je donijeti rješenje po prigovoru najkasnije u roku od 30 dana od dana podnesenog prigovora, a ako ne donese rješenje u tom roku smatra se da je prigovor odbijen.

Članak 87.

Protiv rješenja rukovoditelja organa uprave službenik ili namještenik donesenog po prigovoru ima pravo na zaštitu svojih prava kod redovnog suda, odnosno kod drugih zakonom određenih organa.

X. SREDSTVA ZA RAD ORGANA UPRAVE

Članak 88.

Sredstva za rad organa uprave osiguravaju se u proračunu Županije, odnosno općine. Organi uprave mogu ostvarivati prihod u okviru svoje djelatnosti kad je to određeno zakonom ili propisom donesenim na osnovu zakona.

Prihodi iz stavka 1. ovog članka unose se u proračun Županije, odnosno općine.

Izuzetno, Zakonom ili propisom Vlade Županije, donesenim na osnovu županijskog Zakona, može se propisati da porezna uprava, koje ostvari u okviru svoje djelatnosti, koristi za određene namjene iz svoje nadležnosti.

Članak 89.

Sredstva za rad organa uprave su:

1. sredstva za plaće
2. sredstva za materijalne troškove
3. sredstva za posebne namjene
4. sredstva opreme

1. Sredstva za plaće

Članak 90.

Organ uprave stiče sredstva za plaće službenika i namještenika, ovisno od vrste i obima poslova i zadataka utvrđenih programom rada organa uprave i uvjeta njihovog izvršavanja. Plaće službenika i namještenika u organima uprave utvrđuju se županijskim zakonom.

2. Sredstva za materijalne troškove

Članak 91.

Sredstva za materijalne troškove služe za:

1. nabavku potrošnog materijala, sitnog inventara i ogrijeva,
2. isplatu troškova za osvjetljenje i održavanje čistoće u radnim prostorijama,
3. isplatu troškova za poštansko-telefonsko-telegrafске usluge, zakup i redovito održavanje radnih prostorija,
4. nabavku stručnih publikacija, literature i tiskanju službenih materijala,
5. isplatu putnih i drugih troškova koji predstavljaju osobna primanja,
6. isplatu drugih troškova potrebitih za vršenje djelatnosti,

7. isplatu naknade za pokriće izdataka za ishranu službenika i namještenika u toku rada, naknade za prijevoz službenika i namještenika na posao i sa posla, naknade za korištenje godišnjeg odmora i druge materijalne troškove.

Članak 92.

Sredstva za određene materijalne troškove, koji su zajednički za sve ili više organa uprave Županije, (grijanje, osvjtljenje, održavanje radnih prostorija i sl.), dodjeljuju se po pravilu organu uprave ili zajedničkoj službi u čijem je djelokrugu vršenje poslova koje čine zajedničke troškove, o čemu odlučuje Vlada Županije na prijedlog ministra Financija.

3. Sredstva za posebne namjene

Članak 93.

Sredstva za posebne namjene služe za:

1. podmirenje određenih posebnih potreba u svezi sa radom organa uprave,
2. financiranje neprivrednih institucija,
3. naknade po ugovorima za naučnoistraživačke i druge stručne poslove i stručno usavršavanje,
4. namjene koje se financiraju iz drugih sredstava.

Sredstva za posebne namjene mogu se koristiti neposredno iz proračuna ili prenijeti na poseban račun organa uprave.

4. Sredstva opreme

Članak 94.

Sredstva opreme su:

1. inventar i druge pokretne stvari,
2. novčana sredstva namijenjena za nabavku opreme,
3. druga novčana sredstva koja se izvode po završnom računu i novčana sredstva dobivena prodajom,
4. druga novčana sredstva koja, u skladu sa zakonom, služe za nabavku opreme.

Članak 95.

Organ uprave može sredstva opreme koristiti zajedno sa drugim organima uprave i drugim institucijama.

Vlada Županije, odnosno općinski načelnik, može narediti da se pojedina sredstva opreme obvezno zajednički koriste za sve organe uprave odnosno za pojedine općinske službe za upravu ili dva ili više organa uprave, odnosno službi za upravu i odrediti način pojedinačnog odnosno zajedničkog korištenja tih sredstava.

Članak 96.

Županijsko Ministarstvo financija donosi provedbene propise i opće akte o materijalno finansijskom poslovanju organa uprave.

XI. KAZNE NE ODREDBE

Članak 97.

Novčanom kaznom od 100 do 1.000 DEM kaznit će se za prekršaj općinski načelnik ako ne postupi u skladu sa odredbama članka 58. stavak 2. ovog Zakona.

Članak 98.

Novčanom kaznom od 100 do 1000 DEM kaznit će se odgovorna osoba u organu uprave, upravnoj ustanovi i organizaciji koja vrši javna ovlaštenja ako građanima, poduzećima (društvima) i drugim pravnim osobama ne pruža pravnu pomoć u ostvarivanju prava izvršavanjem obveza u upravnom postupku.

Članak 99.

Novčane kazne predviđene u članku 97. i 98. ovog Zakona, izražene u DEM, izriču se i plaćaju u valuti koja je priznata kao sredstvo plaćanja u Bosni i Hercegovini, utvrđenoj Zakonom o valuti po srednjem tečaju koji utvrđuje i objavljuje nadležna finansijska institucija.

Članak 100.

Odgovornim osobama iz članka 98. ovog Zakona smatra se rukovoditelj organa uprave, upravne ustanove, odnosno organizacije koja vrši javna ovlaštenja kao i službenik koji je bio dužan da neposredno pruži pravnu pomoć.

XII. PRIMJENJIVANJE ODREDBA OVOG ZAKONA NA ODREĐENE ORGANE I SLUŽBE ŽUPANIJE I OPĆINE

Članak 101.

Odredbe ovog Zakona o sredstvima za rad organa uprave shodno se primjenjuju u županijskoj skupštini i vijeću općine, Župana i Vladu Županije, njihove službe i druge stručne službe Županije, odnosno općine, općinskog načelnika, sudove, tužiteljstva, pravobraniteljstva, sudove za prekršaje, županijske ustanove za izvršenje kaznenih sankcija i druge županijske i općinske institucije, ako za pojedine od tih organa, službi i institucija zakonom nije drukčije određeno.

Odredbe ovog Zakona o rukovoditeljima organa uprave, njihovim zamjenicima i rukovodećim službenicima shodno se primjenjuju na rukovoditelje, njihove zamjenike i rukovodeće službenike u organima i službama iz prethodnog stavka ako županijski zakonom nije drukčije određeno.

XIII. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 102.

Vlada Županije propisuje uredsko poslovanje organa uprave i postupaka arhiviranja predmeta organa uprave kao i postupak primopredaje službenih akata između ukinutih, odnosno novoformiranih organa uprave.

Članak 103.

Ministar pravosuđa i uprave propisuje sadržaj evidencije u upravnim predmetima i izvješće o radu na rješavanju upravnih predmeta.

Članak 104.

Županijski zakon i drugi županijski propisi, odnosno općine o organizaciji organa uprave uskladit će se s odredbama ovog Zakona u roku od dva mjeseca od dana njegovog stupanja na snagu.

Članak 105.

Vlada Županije propisat će načela za utvrđivanje unutarnje organizacije županijskih organa i županijskih upravnih ustanova, kao i općinskih službi za upravu na prijedlog županijskog ministra Pravosuđa i uprave.

Propisi iz prethodnog stavka donijet će se u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Županijska ministarstva koja su ovim Zakonom ovlaštena za donošenje propisa za provođenje pojedinih odredaba ovog Zakona donijet će te propise u roku od dva mjeseca od dana stupanja na snagu ovog Zakona.

Članak 107.

Ovaj Zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Narodnim novinama Hercegbosanske županije".

Bosna i Hercegovina

Federacija BiH

Hercegbosanska županija

Skupština

Broj: 01411/98

Tomislavgrad, 11. ožujka 1998. g.

Predsjednik

Mijo Tokić